

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 802/13</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **21 listopada 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Ewa Madera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **21 listopada 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **W. U.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **18 kwietnia 2013 r.** sygn. akt **IV U 1207/12**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 3 lipca 2012 r. oraz 30 lipca 2012 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

Sygn. III AUa 802/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3.VII.2012 r. Znak (...) -1/15/E1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał W. U. prawo do emerytury od 1.VI.2012 r. w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Do wyliczenia wysokości emerytury przyjęto, do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, podstawę emerytury wcześniej przyznanej gdzie przyjęto WWPW 190,76% , kwotę bazową 2059,92 zł. i ustalono podstawę wymiaru na kwotę 3929,50 zł po waloryzacji od 1.III.2012 r. – 4810,10 zł.

Do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24 % kwoty bazowej przyjęto kwotę bazową obowiązującą 1.VI.2012 r. ($24\% \times 2974,69 = 713 \text{ zł}$).

Decyzją z dnia 30.VII.2012 r. Znak (...) -1/15/E1 Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przeliczył wnioskodawcy emeryturę w związku z doliczeniem stażu pracy, a zasady ustalenia wysokości emerytury pozostały te same, co w decyzji z dnia 3.VII.2012 r.

W odwołaniu od tych decyzji wnioskodawca domagał się zwiększenia jego emerytury o różnicę między kwotą 713,93 ($24\% \times 2974,69$), a kwotą 494,38 ($24\% \times 2059,92$ – kwota bazowa z emerytury wcześniejszej) tj. o kwotę 219,55 zł. argumentując iż skoro tzw. część socjalna emerytury (24% kwoty bazowej) wzrosła z kwoty 494,38 zł do kwoty 713,93 zł to tym samym o kwotę 219,55 zł winna wzrosnąć jego emerytura.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania - uzasadniając jak w decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu obu odwołań, wyrokiem dnia 18 kwietnia 2013 r. oddalił odwołania od decyzji z 3 lipca oraz 30 lipca 2012 roku - dzieląc stanowisko organu rentowego; „ ten sposób liczenia emerytury jest uregulowany w/w przepisach (tj. art. 21 ust. 1 p.1 i art. 59 ust. 3 i 4) ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tym samym organ rentowy prawidłowo wyliczył łączną wysokość emerytury w obu zaskarżonych decyzjach”.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją odwołujący W. U. i zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu nieprawidłowych wyliczeń ZUS,
- obrazę przepisów prawnych: art. 328 kpc, art. 233 kpc i art. 258 kpc.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu skarżący ponawia argumenty z odwołania.

Oddział ZUS w R. nie odniósł się do apelacji.

Rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny ustalił i rozważył, co następuje:

1. W uwzględnieniu wniosku z dnia 1 marca 2007 r. Oddział ZUS w R. przyznał W. U. prawo do emerytury od 1.06.2012 r. „od miesiąca w którym zgłoszono wniosek” – w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego (dotychczas pobierał tzw. wcześniejszą emeryturę) – decyzją z 3 lipca 2012 r.

W dniu 23 .07.2012 r. świadczeniobiorca wystąpił o przeliczenie wcześniejszej emerytury – gdyż w okresie pobierania tej emerytury przepracował 30 miesięcy – z tytułu: doliczenia dotychczas nieuwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych, przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, doliczenia zaewidencjonowanych składek. Decyzją z 30 lipca 2012 r., po rozpatrzeniu wniosku z „24.07.2012 r.”, Zakład przeliczył emeryturę od 1.07.2012 r. Z tym, że decyzjami z 24.07.2013 r. odmówił prawa do doliczenia składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu ustalenia prawa do emerytury oraz odmówił prawa do przeliczenia podstawy wymiaru.

2. Obowiązkiem organu rentowego jest wyczerpujące informowanie strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, którymi Zakład się kierował przy załatwianiu sprawy. Dokonać tego należy w toku całego postępowania (art. 11 kpa) jak

również w uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji (art. 107 kpa). Strona ma znać motywy i przesłanki powziętej decyzji, bez tego nie ma bowiem możliwości bronięcia swoich interesów. Zaś Sąd II instancji, w wypadku wniesienia odwołania, nie ma możliwości sprawowania skutecznej kontroli kwestionowanej decyzji.

Postępowanie Oddziału ZUS w R. w tej sprawie jest dotknięte naruszeniem ogólnej zasady przekonywania (art. 180 § 1 w zw. z art. 11 kpa) oraz reguły sporządzenia uzasadnienia (art. 107 § 3 kpa).

Godzi się więc przypomnieć co najmniej, że:

- podanie stanu faktycznego w decyzji polega na wykazaniu faktów i okoliczności, jakie organ ustalił oraz ich ocenę prawną,

- uzasadnienie prawne nie może polegać tylko na powołaniu nazwy ustawy, lecz powinno zawierać umotywowaną ocenę stanu faktycznego w świetle obowiązującego prawa oraz wskazać, jaki zachodzi związek między tą oceną a treścią rozstrzygnięcia.

Inaczej mówiąc; uzasadnienia decyzji nie można zbywać kilkoma stereotypowymi zdaniami, nie wyjaśniając ani przesłanek, ani motywów jakimi kierował się organ rentowy, co ma szczególną wagę w sytuacji gdy sporna jest metoda i sposób wyliczenia wysokości świadczenia,

a Zakład nie podziela stanowiska wnioskodawcy.

3. W decyzji z dnia 3.0.2012 r. powołano się na wniosek z „01.03.2007 r.” – w istocie rzeczy nie wiadomo o jaki wniosek chodzi, gdyż na k. 318 akt zalega wniosek „o przejście z renty na wcześniejszą emeryturę”, który wpłynął do ZUS w dniu 5.03.2007 roku. Natomiast wniosek (k.668) z 8 czerwca 2012 r. dot. „przeliczenia emerytury wcześniejszej na zwykłą”.

Podobne nieścisłości dotyczą decyzji z 30.07.2012 r., którą rozpoznano wniosek z „24.07.2012 r.” – tymczasem w przedłożonych aktach sprawy nie ma wniosku z tej daty.

4. w odpowiedziach na odwołania Zakład twierdzi – co jednak w żadnym razie nie zastępuje uzasadnienia zaskarżonych decyzji – iż wyliczenie wysokości świadczenia w decyzji z 3.07.2012 r. oparł na art. 27 oraz art. 21 ust. 2 pkt 2 ustawy o e. i r. Zaś odnośnie decyzji z 30.07.2013 r. taką podstawą jest art. 53 ust. 3 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z F.U.S. (ale i cyt. wyżej art. 21 ust. 2 pkt 1 tej ustawy).

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na wzajemną relację art. 52 do art. 21 e. i r.; struktura art. 53 wskazuje, że w ust. 1 i 2 stanowi on ogólną zasadę obliczania wysokości świadczenia, nie zajmuje się sposobem ustalenia podstawy jej wymiaru, albowiem ten regulowany jest w art. 15 – 23 e. i r. Z kolei ust. 3 i 4 art. 53 e. i r. odnoszą się do sytuacji szczególnej, która została uregulowana w art. 21 e. i r.

Jeżeli więc wnioskodawca pobierał wcześniejszą emeryturę, to podstawa wymiaru emerytury z art. 27 e. i r. – zdaniem Sadu Apelacyjnego – obliczona winna być zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 2 e. i r. w związku z art. 21 ust. 1 pkt 1 e. i r. Zatem art. 53 ust. 3 i 4 e. i r. dotyczyłby wyłącznie zasad obliczania tzw. części socjalnej. Część stażową stanowią odpowiednie do ustalonych okresów składkowych i nieskładkowych procenty zwaloryzowanej podstawy wymiaru wcześniejszej emerytury (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 kwietnia 2006 r. – P 9/05).

Ponowne ustalenie wysokości emerytury z nową kwotą bazową jest możliwe na podstawie art. 110 e. i r. , jeśli po nabyciu emerytury na podstawie art. 27 e. i r. ubezpieczenie jest kontynuowane.

Tak więc podstawą wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru poprzedniej emerytury w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu emerytury (art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej).

W obliczaniu emerytury zwykłej po wcześniejszej nie ma możliwości ustalenia podstawy wymiaru na nowo w myśl art. 15 e. i r.

5. Ponieważ zarzuty odwołującego zmierzają do podważenia wyliczenia rachunkowego emerytury to rzeczą organu rentowego winno być jasne i jednoznaczne przedstawienie tych wyliczeń – w szczególności tzw. części stażowej. Tu konieczne jest zrelacjonowanie rewaloryzacji i waloryzacji podstawy wymiaru (ze wskazaniem metody, dat oraz użytych wskaźników) za okres po ustaleniu prawa do tego świadczenia. Pamiętając przy tym o ukształtowanej przez praktykę regule: „ubezpieczony, pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, który we wniosku o emeryturę nie zgłosił żądania ustalenia podstawy wymiaru na nowo, a uczynił to dopiero po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej świadczenie emerytalne, zachowuje prawo do obliczenia emerytury zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 e. i r.” (por. uchwała SN z 15.02.2006 r. – II UZP 16/05 oraz uchwała (7) z 20.07.2006 r. – II UZP 9/06).

6. Dokonując ustalenia wysokości emerytury należy również uwzględnić zwiększenie z tytułu opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników.

7. Zarówno zaskarżone decyzje jak i akceptujący je wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie nie wyjaśniają podnoszonych przez wnioskodawcę kwestii (zwłaszcza zwaloryzowanej podstawy wymiaru – w odniesieniu do decyzji z dnia 10.05.2012 r.) i w uwzględnieniu zarzutu uchybień proceduralnych – skutkują koniecznością wyeliminowania ich z obrotu prawnego oraz skierowania sprawy do Oddziału w R. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych celem ponownego rozpoznania (art. 477^{14a} kpc).

Zarządzenie:

(...)